



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **Stop genocidě, občanské sdružení**, se sídlem Hlubočepská 85/64, Praha 5, zast. Mgr. Stanislavem Hykyšem, advokátem se sídlem Zelená 267, Pardubice, proti žalovanému: **Magistrát města Havířov**, se sídlem Svornosti 86/2, Havířov, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2013, č. j. OVV1/56559/13/Vž, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 9. 2013, č. j. 22 A 82/2013 - 24,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce jako stěžovatel brojí včas podanou kasační stížností proti v záhlaví uvedenému rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta žaloba proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného. Tím bylo vysloveno, že shromáždění za zastavení umělých potratů, oznámená stěžovatelem dne 1. 7. 2013, která se měla konat ve dnech 3. - 4. 9. 2013 s místem konání na veřejném prostranství v blízkosti středních škol v ul. Tajovského v Havířově, se zakazují.

Žalovaný ve svém rozhodnutí poukázal na skutečnost, že shromáždění s podobným účelem konal stěžovatel v blízkosti škol ve městě již ve dnech 14. - 17. 5. 2013.

Tehdy žalovaný poprvé zdokumentoval umístění propagační materiály stěžovatele o velikosti 2 x 1,5 m s fotografiemi lidského utrpení v barevném provedení, které obsahovaly srovnání umělých přerušení těhotenství s genocidou a praktikami národního socialismu. Tehdy žalovaný shromáždění rozpustil postupem podle § 12 odst. 1 a odst. 5 a podle § 10 odst. 1 písm. b) a písm. c) zákona č. 84/1990 Sb. o právu shromažďovacím (dále jen „shromažďovací zákon“). Další shromáždění s obdobným účelem, oznámené dne 10. 6. 2013, postupem podle § 10 odst. 1 písm. b) a písm. c) a § 11 odst. 1 shromažďovacího zákona zakázal. Stejně postupoval i v nyní projednávaném případě. Zákaz žalovaný zdůvodnil tím, že akce měla proběhnout stejným způsobem jako dříve rozpuštěná shromáždění. Akce byla oznámena s místem konání před střední školou, jejíž jídelna zároveň slouží jako jídelna víceletého gymnázia. Je zřejmé, že účelem shromáždění mělo být šokujícím způsobem působit na děti, tedy nejzranitelnější a nejovlivnitelnější složku populace.

Krajský soud své rozhodnutí následně odůvodnil tím, že na shromáždění oznámeném stěžovatelem, které mělo upozornit na problematiku potratů, měly být prezentovány informační panely zobrazující lidské zárodky a plody, které byly při potratu vyňaty z těla ženy, dále pak panely ukazující těla mrtvých lidí zabitých ve válkách či v rámci pogromů nebo genocidy. Takovéto shromáždění dle krajského soudu důvodně mohlo vzbuzovat odpor a pohoršení, navíc se mělo konat cíleně před budovou školního zařízení a mělo být necitlivě cíleno na menší děti. Krajský soud též poukázal na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu v obdobných případech.

Stěžovatel v kasační stížnosti směřující proti tomuto rozsudku uplatňuje důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), namítá tedy nesprávné posouzení právní otázky krajským soudem, nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu, jakož i jinou vadu řízení před soudem, která mohla mít vliv na zákonnost jeho rozhodnutí.

Stěžovatel poukazuje na to, že byl omezen v realizaci práva shromažďovacího a ve své svobodě projevu, což jsou práva, která plynou z Listiny základních práv a svobod i z řady mezinárodních lidskoprávních dokumentů. Během shromáždění přitom neměla být porušována práva třetích osob a stěžovatel ani nehodlal nabádat k porušování zákonů. Chtěl pouze vyvolat diskuzi o celospolečensky ožehavé otázce a apeloval na změnu aktuálně platné potratové legislativy. Provokativní forma shromáždění sama o sobě nemůže být důvodem pro jeho rozpuštění či zákaz, jak plyne z judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Je přitom zřejmé, že otázka potratů je tématem kontroverzním, a proto se přímo nabízí i použití nekonvenčních metod při veřejné prezentaci názoru na toto téma. Pokud informační panely vyvolaly v minulosti negativní reakce, neopravňovalo to žalovaného, aby předem zakázal shromáždění a předjímal jeho průběh.

Stěžovatel také odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2012, č. j. 7 As 48/2012 - 14, v němž byla řešena otázka, zda použité informační panely byly pohoršlivé. Skutkově šlo o obdobnou záležitost, přičemž soud dospěl k závěru, že stěžovatelem používané panely nejsou nemravné, a přestože jsou šokující, bylo jejich vystavení legitimní a není přestupkem. Není podstatné, že uvedené rozhodnutí bylo vydáno ve věci, kdy bylo užití panelů hodnoceno jako přestupek. Shledal-li soud, že panely nevzbuzují veřejné pohoršení, nemůže být dán ani důvod pro zákaz daného shromáždění.

pokračování

Stěžovatel je také toho názoru, že napadené rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. V jeho odůvodnění absentuje, na základě jakých konkrétních zjištění dospěl správní orgán k závěru, že je shromáždění nutno zakázat. Odůvodnění rozhodnutí bylo spíše vágní a intuitivní než založené na racionální argumentační bázi. V rozhodnutí se vyskytují jen blíže nekonkretizované pojmy „souvislá zástavba“ či „lokalita s vyšší koncentrací dětí do 18 let“.

Závěrem stěžovatel konstatuje, že soud při rozhodování o opravném prostředku podle § 11 odst. 3 shromažďovacího zákona porušil zákonem uloženou lhůtu rozhodnout do tří dnů. Žaloba byla podána dne 17. 7. 2013, soud rozhodnul až 19. 9. 2013.

Proto stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný nevyužil své možnosti podat ke kasační stížnosti vyjádření.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, stěžovatel je zastoupen advokátem a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Důvodnost kasační stížnosti pak zdejší soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

Zdejší soud předně konstatuje, že krajský soud pochybil, pokud ve věci rozhodl až dne 19. 9. 2013, přičemž žaloba soudu došla již dne 17. 7. 2013. Podle § 11 odst. 3 shromažďovacího zákona soud rozhodne o žalobě proti zákazu shromáždění do tří dnů. Tato lhůta tedy nebyla dodržena. Pozdní rozhodnutí však automaticky nezpůsobuje jeho nezákonnost a nezakládá důvod pro jeho zrušení, jakkoliv nedodržení lhůty umožňuje tomu, kdo je tím postižen, aby využil prostředky podle § 164 a násl. zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích). Jak ostatně uvedl zdejší soud ve svém rozsudku ze dne 4. 9. 2007, č. j. 5 As 26/2007 - 86, publ. pod č. 1385/2007 Sb. NSS, skutečnost, že soud nepostupoval procesně bezvadným postupem, nerozhodl-li o žalobě do tří dnů, ale až po zákonem stanovené lhůtě, nemohla mít vliv na zákonnost jeho rozhodnutí, pokud se soud řádně a přesvědčivě vypořádal s nastolenou právní otázkou, tedy, zda bylo po právu zakázáno ohlášené shromáždění.

V logice přezkumu se zdejší soud dále musí zabývat námitkou mířící proti nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí. Z konstantní judikatury Ústavního soudu (např. nález ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 3, nález 34, str. 257, a nález ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 8, nález 85, str. 287) vyplývá, že jedním z požadavků plynoucích z práva na spravedlivý proces a z principů právního státu je povinnost soudů (ale též správních orgánů) svá rozhodnutí odůvodnit. Doktrínou nepřezkoumatelnosti se zabýval i Nejvyšší správní soud (viz rozsudek ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, a také rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, www.nssoud.cz).

V daném případě je však z napadeného rozhodnutí úvaha, která žalovaného vedla k předmětnému výroku, zřejmá. Žalovaný dospěl k závěru, že v předmětném případě je nutno poměřit shromažďovací právo jedněch s právy dětí na zvláštní ochranu. V tomto ohledu žalovaný vyšel zejm. z toho, že stěžovatel shromáždění pořádal cíleně před budovami školských zařízení a panely zobrazující šokující fotografie měly být cíleně ukazovány dětem, tedy nejslabší části společnosti. Žalovaný dostatečně popsal specifika místa, kde se mělo shromáždění konat, a poukázal také na předchozí rozpuštěné shromáždění, jehož účel měl být shodný s tím nyní posuzovaným. Z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí je zřejmé, jaké úvahy vedly žalovaného k zákazu shromáždění, což dokládá i to, že stěžovatel se závěry žalovaného věcně polemizuje v žalobě, resp. kasační stížnosti.

Při posuzování důvodnosti námitek kasační stížnosti ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. vyšel zdejší soud z toho, že skutkový stav byl krajským soudem zjištěn spolehlivě, přičemž ani jeden z účastníků v tomto směru ničeho nenamítá. Ze spisové dokumentace vyplývá, že velkoplošné plakáty, které měly být integrální součástí shromáždění, barevně v nadživotní velikosti zobrazovaly lidské plody (nebo části lidských embryí) s tím, že umělé přerušení těhotenství bylo srovnáváno s genocidou ve Rwandě, v bývalé Jugoslávii, s praktikami národního socialismu či s domácím násilím.

Ustanovení § 10 odst. 1 zákona o právu shromažďovacím vypočítává tři důvody, pro které lze zakázat shromáždění. K zákazu shromáždění má být přistoupeno tehdy, pakliže by oznámený účel shromáždění směřoval k výzvě:

a) popírání nebo omezování osobních, politických nebo jiných práv občanů pro jejich národnost, pohlaví, rasu, původ, politické nebo jiné smýšlení, náboženské vyznání a sociální postavení nebo k rozněcování nenávisti a nesnášenlivosti z těchto důvodů,

b) násilí nebo hrubé neslušnosti,

c) jinému porušování ústavy a zákonů.

O zákazu shromáždění rozhodne podle § 11 odst. 1 citovaného zákona příslušný úřad bezodkladně, nejpozději však do tří pracovních dnů od okamžiku, kdy obdržel platné oznámení (soud konstatuje, že tato lhůta byla v daném případě zachována).

Právo pokojně se shromažďovat je zaručeno v čl. 19 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Toto právo lze podle odst. 2 citovaného ustanovení omezit zákonem v případech shromáždění na veřejných místech, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, ochranu veřejného pořádku, zdraví, mravnosti, majetku nebo pro bezpečnost státu. Shromáždění však nesmí být podmíněno povolením orgánu veřejné správy.

Obdobnou úpravu obsahuje čl. 11 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Limity shromažďovacího práva pak jsou dány čl. 11 odst. 2, dle něhož na výkon práv dle odst. 1 nemohou být uvalena žádná omezení kromě těch, která stanoví zákon, a která jsou nezbytná v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, ochrany pořádku a předcházení zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných. Tento článek nebrání uvalení zákonných omezení na výkon těchto práv příslušníky ozbrojených sil, policie a státní správy.

pokračování

Právo na svobodu shromažďování není právem absolutním. Určité zásahy do něj jsou přípustné, pakliže splňují podmínky stanovené ve druhých odstavcích citovaných článků. V souvislosti s citovanými ustanoveními je nutné zdůraznit, že na právo shromažďovací se vztahuje výrazně více limitačních klauzulí než u jiných článků (k tomu viz blíže Kosař, D. in *Evropská úmluva o lidských právech*. C. H. Beck. Praha: 2012, s. 1102).

Se stěžovatelem lze souhlasit potud, že otázka potratů je ožehavá a jako taková má být podrobena celospolečenské diskuzi. Podobně není jisté na závalu ani to, pokud shromáždění bylo svoláno za účelem změny platné legislativy. Apel na změnu zákona bezesporu sám o sobě není protizákonný a není tedy důvodem pro rozpuštění shromáždění. Konečně lze ještě – alespoň v obecné rovině – se stěžovatelem souhlasit tam, kde namítá, že otázka potratů je otázkou, která je sama o sobě kontroverzní, a proto do jisté míry i samotná diskuze nabízí použití nekonvenčních metod. Pozornost poutající forma shromáždění sama o sobě nemůže být důvodem k rozpuštění či zákazu shromáždění. Jak správně uvádí stěžovatel, judikatura Evropského soudu pro lidská práva, zčásti též citovaná stěžovatelem, dovodila, že právo svobodně se vyjadřovat se vztahuje nejen na informace a myšlenky, které jsou příznivě přijímané či považované za neškodné či bezvýznamné, ale i na ty, které zraňují, šokují nebo znepokojují, neboť takové jsou požadavky pluralismu, tolerance a otevřenosti, bez nichž nemůže žádná demokratická společnost existovat (např. rozsudek Handyside proti Spojenému království, č. 5493/72).

V čem se však již zdejší soud nemohl se stěžovatelem ztotožnit, je to, že během shromáždění nemělo být žádným způsobem zasahováno do práv jiných osob. Zásah do práv jiných osob je přitom důvodem, který ospravedlňuje zásah veřejné moci do shromažďovacího práva – a to jak dle shora citovaného ustanovení Listiny základních práv a svobod, tak i dle Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Shromáždění se totiž zcela programově a cíleně mělo konat před střední školou, jejíž školní jídelna slouží také víceletému gymnáziu, které navštěvují žáci od 11 let věku. Tyto děti měly být konfrontovány se šokujícími a drastickými fotografiemi, jimž by se prakticky neměly možnosti vyhnout. To, aby malé děti byly konfrontovány s uvedenými fotografickými panely, bylo přitom zřejmým cílem shromáždění, nikoliv jen jeho nechtěným vedlejším produktem. Je přitom obecně známo, že stěžovatel své akce velmi často zcela vědomě a záměrně situuje do blízkosti škol; zakázané shromáždění navíc plánoval na první dny nového školního roku. Takto malé děti jsou přitom o poznání zranitelnější a ovlivnitelnější nežli jiné složky populace. A právě do práv těchto dětí, jakož i do práv jejich rodičů, mělo být formou shromáždění, kterou stěžovatel zvolil, zasazeno.

Tato práva jsou přitom rovněž garantována v předpisech nejvyšší právní síly a v mezinárodních smlouvách o lidských právech. Úmluva o právech dítěte, publikovaná ve Sbírce zákonů jako sdělení Federálního Ministerstva zahraničních věcí pod č. 104/1991 Sb., ve svém čl. 3 odst. 1 stanoví, že *[z]ájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány*. V následujícím odstavci téhož článku je uvedeno, že *[s]táty, které jsou smluvní stranou úmluvy, se zavazují zajistit dítěti takovou ochranu a péči, jaká je nezbytná pro jeho blaho, přičemž berou ohled na práva a povinnosti jeho rodičů, zákonných zástupců nebo jiných jednotlivců právně za něho odpovědných, a činí pro to*

všechna potřebná zákonodárná a správní opatření. Všeobecný komentář z roku 2003 s názvem *Obecná opatření pro provádění Úmluvy o právech dítěte (General measures of implementation of the Convention on the Rights of the Child)* uvádí, že čl. 3 odkazuje na každý legislativní, administrativní a soudní orgán nebo instituci, které jsou prostřednictvím tohoto ustanovení povinny aplikovat hledisko (princip) nejlepšího zájmu dítěte prostřednictvím systematického zkoumání a zvažování možných dopadů svých rozhodnutí a postupů na práva a zájmy dítěte. Zejména budou zkoumány navrhané či existující právní předpisy, správní opatření nebo soudní rozhodnutí, včetně těch, které, ač s dětmi přímo nesouvisí, mohou je ovlivnit nepřímo.

Podle čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod má každý právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života. Ustanovení čl. 2 dodatkového protokolu č. 1 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod pak zakotvuje právo rodičů, aby jejich děti byly vychovávány a vzdělávány ve shodě s jejich vlastním náboženským a filozofickým přesvědčením.

Oznámené shromáždění, které je nyní předmětem tohoto přezkumu do shora vypočtených práv mělo zasáhnout tak, že mělo drastickou formou procházející děti konfrontovat s otázkou potratů, přičemž informace měly být dětem poskytovány způsobem nepřiměřeným jejich věku a schopnostem (např. schopnosti kritického myšlení). Panely byly při předchozích shromážděních stěžovatele rozmístěny tak, že děti jdoucí do školy nebo z ní neměly reálnou možnost se takové konfrontaci vyhnout a musely být vystaveny zvýšenému psychickému tlaku.

Lze sice namítnout, že násilí je běžně zobrazováno i v televizních pořadech, zde je ovšem třeba upozornit na to, že je regulována doba, kdy pořady závadné pro mravní vývoj dětí nesmějí být vysílány vůbec (§ 32 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů), jednak i sami rodiče mají jistou možnost regulovat to, nač se jejich děti v televizi dívají. Proto uvedená paralela není přiléhavá.

Vedle toho shromáždění mělo zasáhnout také do práv rodičů těchto dětí, které mají právo seznámit své děti s předmětnou problematikou vlastní formou a ve shodě s jejich vlastním náboženským či filozofickým přesvědčením. Při předmětném shromáždění by rodiče neměli reálnou možnost děti ochránit před nepříznivými dopady vystavovaných panelů na psychiku dětí.

Zřetelná je v tomto ohledu i judikатурní linie Evropského soudu pro lidská práva. Odlišnost ovlivňování dětí od dospělých vyplývá zejm. z rozsudku *Lautsi* proti Itálii (č. 30814/06), kde soud konstatoval, že děti ve školách jsou obzvláště citlivé a ovlivnitelné: „*Vzdělávání dětí je obzvláště citlivým odvětvím, protože děti zatím nemají (v závislosti od stupně vyspělosti dítěte) schopnost kritického myšlení, jež by jim umožnilo udržet si odstup od předkládaných sdělení...*“. Z rozsudku velkého senátu v téže věci se dále podává: „*Evropská úmluva zakazuje jakýkoliv způsob indoktrinace, agresivní dobývání dětských duší nebo invazivní konvertování.*“ Ačkoliv ve výše zmíněném rozhodnutí šlo o působení státu jakožto poskytovatele vzdělání a zřizovatele školských institucí, v nyní posuzovaném případě stát vystupuje jako garant tohoto práva, když využívá své pozitivní pravomoci zabezpečit, aby nedocházelo k nezákonným zásahům do práva na vzdělání ze strany třetích

pokračování

osob, a to v bezprostřední blízkosti školské instituce s ohledem na nemožnost vyhnout se shromáždění, které se tak může z pohledu dotčených studentů jevit dokonce jako školou aprobované vzdělávací působení.

V tomto ohledu nemůže obstát ani námitka stěžovatele, že do práv dětí nemohl zasáhnout, jelikož právě jejich práva hájil. Zde stěžovatel dostatečně neodlišuje práva žijících (již narozených) dětí od ochrany dětí v období ještě před narozením.

Pakliže stěžovatel poukazuje na to, že shromáždění nemělo být apriorně zakázáno, neboť žalovaný nemohl vědět, jaké panely budou vystavovány a jaký budou mít dopad, nelze mu dát za pravdu. Přímo v oznámení o konání shromáždění uvedl stěžovatel, že součástí akce mají být i informační panely. Žalovaný věděl, o jaké panely jde, neboť se s nimi měl možnost seznámit během dřívějších shromáždění stěžovatele ve městě. Spis rovněž obsahuje kopie zobrazených výjevů na uvedených panelech.

Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že shromáždění bylo zakázáno v souladu se zákonem, neboť shromažďovací zákon umožňuje podle § 10 odst. 1 písm. c) zakázat shromáždění, na němž by dle oznámeného účelu docházelo k porušování zákonných či ústavních práv jiných osob (soud obsáhle shora vysvětlil, jakým způsobem mělo být do těchto práv zasaženo). Podobně citovaný zákon umožňuje zakázat shromáždění tehdy, pokud by dle oznámeného účelu na něm mělo dojít k hrubé neslušnosti – § 10 odst. 1 písm. b). *Hrubá neslušnost* je pojem, který odkazuje na mimoprávní normativní systém (tj. na pravidla slušného chování). Obecně platí, že dopustí-li se někdo hrubé neslušnosti, nezpůsobuje to samo o sobě porušení práva. V tomto případě je ovšem situace jiná, neboť je to právní norma, která (právně) sankcionuje hrubé porušení pravidel slušnosti během shromáždění či podle oznámeného účelu. Hrubá neslušnost během shromáždění je tedy i porušením práva. Touto hrubou neslušností bylo zacílení shromáždění s popsány šokujícími panely proti dětem ve věku od 11 let; pravidla slušnosti přitom vycházejí právě z nutnosti zvýšené ochrany dětí, zákazu jejich indoktrinace a také z toho, že děti bývají společností všeobecně vnímány jako její nejzranitelnější část.

Vedle toho, že shromáždění oznámené stěžovatelem bylo zakázáno na základě důvodu, který stanoví zákon, je třeba rovněž uvést, že tento důvod sleduje legitimní cíl, jímž je ochrana ústavně garantovaných práv třetích osob. Konečně soud dospěl i k závěru, že zákaz shromáždění byl v dané situaci přiměřeným opatřením. Výzva k tomu, aby shromáždění bylo konáno bez nadepsaných panelů, by těžko mohla být úspěšná, když z předchozí činnosti žalovaný věděl, že stěžovatel má zájem právě na shromáždění s panely.

Konečně stěžovatel poukazuje na to, že v jiné věci zdejší soud shledal, že panely nevzbuzují veřejné pohoršení. Proto podle něj v nyní projednávané věci nemůže být dán důvod pro zákaz daného shromáždění. Ani tato námitka není důvodná.

Zde je totiž třeba vyjít z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2012, č. j. 7 As 48/2012 - 14, na který stěžovatel upozorňuje. V tomto rozhodnutí šlo o skutkově srovnatelnou situaci do té míry, že se týkala obdobné akce, která byla situována před víceleté gymnázium. Akce byla pořádána také stěžovatelem, tedy sdružením Stop genocidě.

Šlo ale o akci konanou v jiný čas a na jiném místě než v nyní projednávané věci, a především s jiným procesním vyústěním. Zatímco v případě nynějším šlo o posouzení toho, zda bylo shromáždění zakázáno v souladu se zákonem, v případě projednávaném pod sp. zn. 7 As 48/2012 šlo o posouzení toho, zda se vystavením panelů konkrétní osoby dopustily přestupku. Soud ve věci sp. zn. 7 As 48/2012 dospěl k závěru, že je vyloučen postih za vzbuzení veřejného pohoršení podle § 47 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích jen tím, že by se jiní lidé dozvěděli, že určitá osoba si něco z pohledu těchto jiných lidí pohoršlivého (odporného, odpudivého, nemístného, nehorázného, nepřijatelného, nemorálního, nelidského, zcela vybočujícího z mezí obvyklých názorů apod.) myslí či že má na něco určitý názor, který může být obecně vnímán jako takto pohoršlivý. Svoboda myšlení a svědomí je totiž absolutním a ničím neomezeným právem (viz dikce čl. 15 odst. 1 věty první Listiny základních práv a svobod). Za vzbuzující veřejné pohoršení tak mohou být považovány jen projevy jednotlivce samotného ve vnějším světě, které svým obsahem, formou nebo kontextem či kombinací uvedených charakteristik intenzívně narušují mravnost. Ne každé intenzívní narušení mravnosti však lze považovat za vzbuzující veřejné pohoršení. Sleduje-li projev cíl vzbudit svojí formou, intenzitou či obsahem pozornost jiných lidí a upřít ji k určité, z ústavního hlediska legitimní, otázce či záležitosti (zejména otázce obecného zájmu, ale ne nezbytně jen takové), lze provokaci založenou na vyvolání určitého mravního rozhořčení ve veřejnosti považovat za přípustnou, takže o vzbuzení veřejného pohoršení nepůjde. Vždy záleží na konkrétních okolnostech a na pečlivém vážení zamýšleného cíle projevu, jeho obsahu, formy, toho, jakým lidem byl určen (jakého věku, jaké rozumové a mravní vyspělosti), jak skutečně projev působil na tyto lidi, a obecném kontextu, v jakém byl učiněn, např. byl-li učiněn v souvislosti s událostí, u níž je spravedlivé požadovat zvýšenou mírou důstojnosti, piety či zdrženlivosti v projevech určitého druhu, např. na pohřbu. Zdejší soud ve věci sp. zn. 7 As 48/2012 uzavřel, že vystavování výše popsaných šokujících panelů před víceletým gymnáziem nemůže být ze strany veřejné moci sankcionováno jako přestupek proti veřejnému pořádku.

Rozhodnutí ve věci sp. zn. 7 As 48/2012 posuzovalo situaci z hlediska přestupkového práva, přičemž represe prostřednictvím správního trestání má nastat až tehdy, není-li postačující právní sankce prostřednictvím jiného subsystemu správního práva. Platí tedy, že je-li samotný účel shromáždění postižitelný z hlediska přestupkového práva, pak vždy je dán zároveň důvod k zákazu (rozpuštění) shromáždění. Neplatí to ale naopak: ne každé shromáždění, které je zakázáno podle zákona, musí nutně vést k tomu, že budou jeho iniciátoři stíháni za přestupek. Jinými slovy: ne každé porušení normy (správního) práva je přestupkem, ale každý přestupek je vždy porušením právní normy. Jak bylo shora uvedeno, dospěl zdejší soud ve věci 7 As 48/2012 k závěru, že není přiměřené stíhat vystavování uvedených panelů jako přestupek proti veřejnému pořádku, zatímco v nyní projednávané věci dospěl k závěru, že zákaz shromáždění je přiměřeným (dostatečným) opatřením v předmětném případě. Tím zároveň soud zřetelně stanovil linii, které sankce lze v obdobných případech považovat za přípustné (zákaz shromáždění), zatímco jiné již nikoliv (pokuta za přestupek).

Závěrem zdejší soud uvádí, že obdobné názory ve vztahu k témuž stěžovateli vyslovil již v některých svých dřívějších rozhodnutích, přiměřeně lze poukázat např. na rozsudek ze dne 30. 10. 2012, č. j. 2 As 104/2012 - 35, publ. pod č. 2755/2013 Sb. NSS.

pokračování

Z tohoto rozhodnutí ostatně krajský soud ve svém rozhodnutí obsáhle citoval a stěžovatel proti závěrům v tomto rozhodnutí učiněným nebrojí žádnými novými argumenty.

V daném případě tedy nebyly naplněny namítané kasační důvody a zdejší soud neshledal ani důvody, pro které by měl rozhodnutí zrušit pro pochybení, k nimž by měl přihlížet mimo uplatněné námitky podle § 109 odst. 4 s. ř. s. Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovaného, v jeho případě nebylo prokázáno, že by mu v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady vznikly. Nejvyšší správní soud proto v jeho případě rozhodl tak, že se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. ledna 2014

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu